

Visoka škola „Banja Luka College“
Ul. Miloša Obilića 30
78 000 Banja Luka
Broj: 03-04-03/13
Datum: 01.04.2013

Na osnovu člana 64. Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 73/10, 104/11 i 84/12) i člana 61. Statuta-prečišćeni tekst Visoke škole „Banja Luka College“, na sjednici Senata Visoke škole „Banja Luka College“ održanoj dana 01.04.2013. godine, Senat Visoke škole „Banja Luka College“ donosi

ODLUKA

o usvajanju ciljeva studijskog programa, ishoda procesa učenja i kompetencija studijskog programa Menadžment, poslovanje i poslovna ekonomija

I

Ovom odlukom usvajaju se ciljevi studijskog programa, ishodi procesa učenja i kompetencije studijskog programa Menadžment, poslovanje i poslovna ekonomija.

II

CILJEVI STUDIJSKOG PROGRAMA

Ciljevi studijskog programa Menadžment, poslovanje i poslovna ekonomija obuhvataju opšte i posebne ciljeve.

Opšti ciljevi studijskog programa Menadžment, poslovanje i poslovna ekonomija su:

- obezbijediti studentima savremeni studijski program u kojem se naglasak stavlja na sposobnost analiziranja i procjenjivanja ključnih teorijskih koncepata i njihove praktične primjene,
- obezbijediti punu fleksibilnost studijskog programa koji će studentima pružiti teorijsku osnovu kroz obavezne predmete, ali i mogućnost da, na osnovu svojih sklonosti, odrede put svoje dalje specijalizacije kroz veći broj izbornih predmeta,
- razviti kod studenata sposobnost promišljanja i kritičkog rasuđivanja, sposobnost razvoja praktičnih modela i strategija baziranih na savremenoj teoriji i praksi kao i šire analitičke sposobnosti na ličnom nivou i vještinu u istraživanju, analizi, rješavanju problema, komunikaciji i prezentaciji rezultata istraživanja,
- razviti kod studenata sposobnost da precizno i sistematski formulišu probleme pri istraživanju, da primjene relevantne metodologije za istraživanje i izvrše detaljnu analizu problema,
- u toku studija, a naročito tokom obavljanja stručne prakse, obezbijediti studentu okruženje u kome može razviti sposobnost donošenja poslovnih odluka u realnim poslovnim situacijama,
- obezbijediti studentima mogućnost da neposredno utiču na svoje stručno i profesionalno obrazovanje i profil kroz izborne nastavne predmete,
- obrazovati student za korišćenje savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija i sredstava; posebno se, u toku školovanja insistira na realizaciji standarda kompetencija informacione pismenosti za visoko obrazovanje,
- da studenti uče strani jezik u obimu koji je neophodan za korišćenje savremene strane literature i za pokretljivost tokom i poslije studija,

- da se kroz individualni i grupni rad studenata obezbijedi njihovo aktivno učešće u procesu nastave, da se obezbijedi redovno praćenje rada i znanja studenata,
- da se za izvođenje nastavnog procesa angažuje i nastavnički i saradnički kadar iz drugih visokoškolskih ustanova, institucija i privrednih subjekata afirmisan u raznim studijskim područjima,
- obezbijediti studentima znanje neophodno za istraživački i druge oblike kreativnog rada, posebno kroz izradu završnog (diplomskog) rada.

Posebni ciljevi studijskog smjera u trogodišnjem trajanju: Preduzetnički menadžment i studijskih smjerova u četverogodišnjem trajanju: Poslovna ekonomija, Preduzetnička ekonomija i Evropsko poslovanje i ekonomska diplomatija su:

- adekvatnim teorijskim i metodološkim pripremama u okviru predviđenog studijskog programa, kao i kroz obavljanje stručne prakse u odgovarajućim organizacijama, osposobiti studente za izazove koji ih očekuju u daljoj stručnoj i praktičnoj nadogradnji,
- pružiti studentima mogućnost upoznavanja menadžmenta u različitim organizacijama i tipovima preduzeća, kao i proučavanja liderstva i motivacije kroz sve temeljne funkcije menadžmenta,
- osposobiti studente za osmišljavanje vizije, misije i ciljeva preduzeća, strategijskog predviđanja, planiranja, organizovanja i kontrole, učestvovanja u kreiranju i donošenju poslovnih odluka,
- upoznati studente sa poslovnim komuniciranjem u smislu uspostavljanja odnosa razumijevanja sa bilo kojim segmentom javnosti kroz spoznaju instrumenata, koncepcije i etike u poslovnom komuniciranju,
- pripremiti studente da permanentnim praćenjem tržišnih kretanja, a na bazi stečenih teorijskih i praktičnih saznanja, obavljaju složene menadžerske poslove iz oblasti nabavke, prodaje, servisiranja, asortimana, marketinga i franšizinga,
- pružiti studentima znanja o preduzetništvu i preduzetničkoj djelatnosti sa posebnim naglaskom na potrebe preduzetništva u tranzicionim uslovima ekonomije,
- osposobiti studente za samozapošljavanje, odnosno pokretanje sopstvenog biznisa, od prepoznavanje originalne ideje do njenog pretvaranja u biznis plan, pronalaska sredstava i sveukupnog upravljanja održivim poslovanjem, te postizanjem konkurentske prednosti,
- putem integralnog pristupa objasniti ulogu savremene informacione i komunikacione tehnologije i nužnost njene primjene u oblasti menadžmenta,
- upoznati studente sa tržištem i njegovim institucijama, trgovinom na veliko i malo, oblicima kooperacije i integracije u sistemu distribucije, tehnološkim progresom u trgovini, troškovima trgovine i načinom utvrđivanja maloprodajne cijene i trgovinskim menadžmentom,
- upoznati studente sa finansijskim menadžmentom sa posebnim naglaskom na finansijsko planiranje, finansijsko upravljanje obrtnim sredstvima, projektovanje novčanih tokova,
- upoznati student sa modelima savremenog poslovanja na međunarodnom nivou
- upoznati studente sa različitim formama ekonomsko-diplomatske aktivnosti kao i značajem i ulogom međunarodnih i regionalnih organizacija u globalnom ekonomskom sistemu,
- unaprijediti znanja o savremenom sistemu međunarodnih ekonomskih odnosa i procesa globalizacije i integracije,

- unaprijediti znanje stranog jezika sa posebnim akcentom na stručnoj terminologiji što će studentima biti od koristi u obavljanju konkretnih aktivnosti koje ih očekuju u budućem radu.

Posebni ciljevi studijskih smjerova u trogodišnjem trajanju: Menadžment marketinga, Menadžment trgovine, Menadžment turizma i studijskog smjera u četverogodišnjem trajanju Menadžment marketinga, trgovine i turizma su:

- osposobiti studente da kao budući ekonomisti iz oblasti marketinga, trgovine i turizma kreativno razmišljaju, da razumiju i prihvate marketinšku filozofiju poslovanja i odlučivanja i da ovladaju specifičnim praktičnim vještinama, kako bi u konkretnoj primjeni koncepcija, postupaka i metoda za rješavanje marketinško-menadžerskih problema bili uspješni u svom poslovanju,
- osposobiti studente za uspješno vršenje marketing istraživanja, primjenu marketing koncepcije u oblasti usluga, ispitivanje resursa za razvoj turizma, pozicioniranje turističke destinacije na lokalnom i međunarodnom tržištu, savladavanje različitih strategija i tehnika prodaje za efikasnije pružanje usluga,
- osposobiti studente za uspješno obavljanje poslova iz oblasti plasmana roba i usluga na tržištu,
- osposobiti studente za razumijevanje, organizaciju i obavljanje složenih spoljnotrgovinskih poslova,
- unaprijediti prenošenje teorijskih znanja na praktične zadatke iz oblasti spoljne trgovine u proizvodnim, trgovinskim organizacijama i drugim institucijama,
- osposobiti studente za bavljenje uslužnim biznisom,
- osposobiti studente da procijene tuđe i pripreme sopstvene aktivnosti za uspješno tržišno komuniciranje, upoznavanje prirode potrošnje, potrošačkog društva i načina stimulisanja i usmjeravanja potrošnje.

Posebni ciljevi studijskih smjerova u trogodišnjem trajanju: Menadžment finansija i bankarstva, Menadžment finansija i osiguranja i studijskog smjera u četverogodišnjem trajanju Menadžment finansija, bankarstva i osiguranja su:

- upoznati studente sa osnovama finansijskog menadžmenta sa posebnim naglaskom na finansijsko planiranje, finansijsko upravljanje obrtnim sredstvima i projektovanje novčanih tokova,
- upoznati studente sa segmentima računovodstva i poslovima koji se u okviru njih obavljaju: u okviru knjigovodstva akcenat je na kontiranju i posebnom računovodstvenom izračunavanju, kao i obračunu i politici poreza; u okviru računovodstvenog planiranja i računovodstvene analize akcenat je na metodama planiranja odnosno budžetiranja i projektovanja bilansa stanja i bilansa uspjeha,
- upoznati studenta sa metodama i vidovima analize i sa metodologijom analize poslovanja, sa posebnim naglaskom na analizu bilansa,
- osposobiti studente da kritički prouče ključne probleme u analizi poslovanja, izvrše analizu poslovanja preduzeća u cjelini i pojedinih njegovih dijelova, analiziraju, procijene i izvrše izbor investicionih projekata i analiziraju izvršene investicije,
- upoznati studente sa organizaciono-metodološkim problemima revizije i razviti kod studenata sposobnost revizije finansijskih izvještaja,

- upoznati studente sa menadžmentom rizika putem osnovnih vrsta rizika sa kojima se susreću finansijske institucije i tehnike koje se koriste za osiguranje od rizika i osposobiti studente da pripreme koncizan i tačan izvještaj o upravljanju rizikom i da primjene relevantne tehnike za upravljanje rizikom,
- upoznati studente sa osnovnim vrstama bankarskih i nebankarskih finansijskih institucija, kao i sa osnovnim principima bankarstva, bankarskim poslovanje, upravljanjem aktivom i pasivom, koncentracijom i mobilizacijom finansijskih resursa i formiranjem kreditnog potencijala banke, kratkoročnim i dugoročnim kreditnim plasmanima (uključujući kreditnu analizu) i investicionim plasmanima,
- upoznati studente sa efektima nagle globalizacije bankarskih tehnika i proizvoda i ukazati im na probleme u vezi sa regulacijom i supervizijom finansijskih institucija,
- osposobiti studente za samostalno obavljanje poslova na planu organizovanja, prikupljanja, raspolaganja i ulaganja novčanih sredstava i pružiti im praktična znanja iz oblasti međunarodnog platnog prometa.
- pružiti studentima znanja iz područja vezanih za računovodstveno izvještavanje, funkcionisanje računovodstvenih sistema, računovodstvene metode i tehnike upravljanja troškovima, računovodstvene metode za realizaciju poslovnih kombinacija, metode konsolidacije, računovodstvene aspekte obračuna poreza, analizu finansijskih izvještaja, tehnike izrade poslovnog plana, evaluaciju izvršenja poslovnih aktivnosti, revizijske metode i postupke, funkcionisanje sistema interne kontrole,
- upoznavanje studenata sa računovodstvenim sistemima specifičnog karaktera poput računovodstva trgovine, turizma, banaka, investicionih i penzijskih fonadova, osiguravajućih društava, te upoznavanje sa računovodstvenim sistemima zemalja EU.

Posebni ciljevi studijskog smjera u trogodišnjem trajanju: Menadžment logistike i špedicije i studijskih smjerova u četverogodišnjem trajanju: Menadžment logistike i špedicije i osiguranja i Logistika i menadžment saobraćaja su:

- pružiti studentima znanja iz oblasti transporta, logistike, bezbjednosti saobraćaja, kao i pojedinih tehničkih disciplina koje su direktno ili indirektno vezane za transport i logistiku,
- osposobiti studente specifičnim praktičnim vještinama potrebnim za obavljanje profesije, ali i razviti kreativne sposobnosti analize problema i sposobnost kritičkog mišljenja, zatim sposobnosti za timski rad i svijest o neophodnosti cjeloživotnog učenja,
- upoznati studente sa pojedinim vidovima saobraćaja, organizacijom i tehnologijom međunarodnog robnog transporta, intermodalnim transportom,
- upoznati student sa dokumentima i regulativnim okvirima u međunarodnom transportu,
- osposobiti studente za kvalitetno organizovanje i upravljanje organizacijom saobraćaja, te primjenu logističkih principa, strategija i tehnologija u različitim privrednim i vanprivrednim djelatnostima.

Posebni ciljevi studijskih smjerova u trogodišnjem trajanju: Menadžment ljudskih resursa i poslovne informatike, Menadžment malih i srednjih preduzeća i studijskog smjera u četverogodišnjem trajanju Menadžment ljudskih resursa su:

- osposobljavanje studenata za znanja i vještine koje se odnose na prepoznavanje uloge i značaja zaposlenih u organizaciji u procesu postizanja konkurentske prednosti,

- osposobljavanje studenata za usvajanje i unapređivanje znanja iz oblasti planiranja, organizovanja, vođenja i unapređenja poslovnih procesa koji se odnose na ljudske resurse u organizacijama,
- obezbjeđivanje mogućnosti da studenti kroz povezivanje teorije i prakse uoče poziciju menadžmenta ljudskih resursa u savremenim organizacijama, a posebno strategijski aspekt ljudskih resursa,
- ovladavanje osnovnim kategorijalno-pojmovnim aparatom iz oblasti menadžmenta ljudskih resursa i upravljanje znanjem, osposobljavanje studenata za učestvovanje u profesionalnom obavljanju upravljačkih i razvojnih projekata i poslova u oblastima vezanim za uspostavljanje sistema razvoja ljudskih resursa u organizaciji,
- razumijevanje kompleksnosti i dinamičnosti savremenih modela menadžmenta ljudskih resursa i njihovog korišćenja u poslovnoj praksi,
- osposobljavanje za kreiranje i realizaciju savremenih procedura i procesa vezanih za procese regrutovanja, selekcije i zapošljavanja ljudskih potencijala, te njihovog adekvatnog uvođenja u posao, odnosno programe orijentacije i socijalizacije,
- usvajanje znanja, vještina i kompetencija u vezi sa definisanjem performansi svakog radnog mjesta uz primjenu savremenih mehanizama kontrole za monitoring kvaliteta realizacije posla u funkciji poboljšanja individualnih performansi ali i ekonomskog učinka organizacija,
- identifikovanje ključnih elemenata na bazi kojih se kreira efektivan i efikasan sistem kompenzacija u organizaciji kroz primjenu savremenih teorija motivacije i stimulacije zaposlenih,
- unapređenje vještina vezanih za pripremu radnih biografija i pisama motivacije, njihovu analizu i sprovođenje kompletnog procesa intervjuisanja i procjene kandidata za posao, bilo u svrhu zaposlenja ili promocije već zaposlenih ljudskih resursa u organizaciji,
- unapređenje razumijevanja međunarodne i domaće prakse menadžmenta ljudskih resursa i upravljanja znanjem, te razumijevanje specifičnog značenja i sadržaja postindustrijskih fenomena kao što su virtuelni timovi, kros-kulturalnost, raznolikost, upravljanje talentima u funkciji unapređenja potencijala ljudskih resursa organizacije,
- upoznavanje studenata sa kriterijumima po kojima se razvrstavaju mala i srednja preduzeća, njihovom ulogom iznačajem u društvu,
- upoznavanje sa uslovima u kojima posluju mala i srednja preduzeća,
- osposobljavanje studenata za izradu strategije definisanja rasta malih i srednjih preduzeća,
- osposobljavanje studenata za izradu strateškog plana, biznis plana, taktičkih planova, operativnih planova,
- upoznavanje studenata sa odnosom prema inovativnosti preduzeća.

Posebni ciljevi studijskog smjera u trogodišnjem trajanju: Menadžment zaštite na radu i zaštite životne sredine i studijskih smjerova u četverogodišnjem trajanju Ekološki menadžment i Menadžment zaštite na radu su:

- osposobljavanje studenata za neposredno uključivanje u rad na poslovima zaštite na radu i zaštite životne sredine,
- osposobljavanje studenata za identifikaciju opasnosti i rizika u radnoj sredini,
- osposobljavanje studenata za primjenu metoda za prethodnu analizu rizika, organizovanje aktivnosti za procjenu rizika,

- osposobljavanje studenata za upravljanje aktivnostima održavanja objekata, uređaja i opreme,
- unaprijediti razumijevanje zahtjeva i doprinos realizaciji i integraciji sistema menadžmenta,
- osposobljavanje studenata za obrazovanje i obučavanje zaposlenih iz oblasti zaštite na radu i organizovanje i rukovođenje sistemom zaštite u organizacijama i lokalnim zajednicama,
- upoznavanje studenata sa osnovima ekologije, njenim razvojem kao nauke;
- upoznavanje studenata sa izvorima i poslasticama zagađivanja vazduha, voda i zemljišta,
- ovladavanje mjerama praćenja stanja životne sredine i aktivnostima koje imaju za cilj očuvanje i poboljšanje kvaliteta životne sredine,
- uvođenje studenata u tehnološke, ekonomsko-pravne i društvene aspekte problematike zaštite životne sredine,
- osposobljavanje studenata za samostalno ili timsko rešavanja stručnih problema u oblasti zaštite životne sredine.

III

ISHODI PROCESA UČENJA

Ishodi učenja na studijskom smjeru u trogodišnjem trajanju: Preduzetnički menadžment i studijskih smjerova u četverogodišnjem trajanju: Poslovna ekonomija, Preduzetnička ekonomija i Evropsko poslovanje i ekonomska diplomatija su da student:

- demonstrira razumijevanje menadžmenta i sposobnost donošenja poslovnih odluka,
- kritički prouči ključne probleme u menadžmentu i raznovrsnim poslovnim situacijama,
- razumije proces menadžmenta kroz planiranje, organizovanje i kontrolu,
- primijeni tehnike planiranja, principe organizacije preduzeća, sprovede metode kontrole,
- shvati ulogu liderstva i učestvuje u upravljanju ljudskim resursima,
- shvati preduzetništvo kao fenomen savremene ekonomije i njegovu ulogu u generisanju novih radnih mjesta i razvoju privrede,
- identifikuje izvore inovativnih mogućnosti, primijeni preduzetničke prakse i preduzima preduzetničke strategije
- definiše ciljeve i politike preduzeća, predviđa i planira, odlučuje i realizuje strategije,
- uspješno izvrši analizu okruženja i resursa organizacije,
- shvati ulogu strategije u realizaciji poslovanja,
- razumije ulogu informacija za poslovno odlučivanje,
- izvrši kontrolu i reviziju strategije kroz blagovremeno i pouzdano sagledavanje toka ostvarenja strategije i stvaranje uslova za preduzimanje korektivnih akcija,
- implementira savremenu informacionu tehnologiju u ekspertne sisteme i sisteme za podršku odlučivanju,
- shvati ulogu i značaj poslovnih komunikacija u funkcionisanju organizacije,
- definiše i realizuje strategiju tržišnog komuniciranja preduzeća sa okolinom primjenjujući etiku u poslovnim komunikacijama preduzeća,
- shvati značaj koncepta integrisanih marketing komunikacija,

- demonstrira razumijevanje finansijske funkcije i sposobnost odlučivanja o prikupljanju i upotrebi finansijskih sredstava,
- razvije praktične modele i strategije bazirane na savremenoj teoriji i praksi,
- precizno i sistemski formuliše probleme pri istraživanju, primijeni relevantne metodologije za istraživanje i izvrši detaljnu analizu problema,
- demonstrira šire analitičke sposobnosti na ličnom nivou i vještinu u komunikaciji, i prezentaciji znanja, istraživanju, analizi i rješavanju problema,
- učestvuje u radu različitih stručnih i interdisciplinarnih timova,
- razumije viziju i misiju kao preduslov definisanja ciljeva i politike preduzeća,
- osmišljava, upravlja i realizuje projektni zadatak, te izrađuje i prezentuje biznis plan na osnovu sopstvene originalne poslovne ideje,
- razvije praktične modele i strategije bazirane na savremenoj preduzetničkoj teoriji i praksi,
- opiše rizike, pripremi koncizan i tačan izvještaj o upravljanju rizikom i primjeni relevantne tehnike za upravljanje rizikom,
- koristi savremenu informacionu tehnologiju u poslovne svrhe.
- bude upoznat sa teorijskim i praktičnim aspektima ekonomske diplomatije savremenog doba a posebno pitanjima kako unaprijediti međunarodno ekonomsko komuniciranje u svrhu ostvarivanja boljih pregovaračkih pozicija i ekonomskih rezultata za jednu nacionalnu privredu.
- razumije kompleksnosti i dinamičnosti savremenih međunarodnih trgovinskih odnosa i načina funkcionisanja međunarodnog trgovinskog sistema,
- spoznaje uloge glavnih aktera u međunarodnoj trgovini na međunarodnom, regionalnom i nacionalnom nivou,
- povezuje teorijska sa praktičnim aspektima vanjskotrgovinske politike, posebno u domenu pregovaranja i primjene međunarodnih trgovinskih sporazuma,
- identifikuje karakteristika, oblik i strategija savremene trgovinske diplomatije.

Ishodi učenja studijskih smjerova u trogodišnjem trajanju Menadžment marketinga, Menadžment trgovine, Menadžment turizma i studijskog smjera u četverogodišnjem trajanju Menadžment marketinga, trgovine i turizma su:

- adekvatno istraživanje i analiza tržišta,
- definisanje optimalne ponude za domaće i inostrano tržište,
- formulisanje programa prodaje, postupka realizovanja programa i ocjene uspješnosti ostvarene prodaje,
- obavljanje poslova izvoza i uvoza roba i usluga i široke lepeze složenih spoljnotrgovinskih poslova (vezani spoljnotrgovinski poslovi, reeksportni poslovi, lizing poslovi, zajednička ulaganja i drugi),
- putem politike cijena, kanala distribucije, uslužnog ambijenta i ljudskih resursa upravljanje uslužnim rezultatom,
- uspješno istraživanje i predviđanje potrošnje pojedinaca i grupa ili potrošnje određenih roba ili usluga,
- procjena tuđih i priprema sopstvenih aktivnosti za uspješno tržišno komuniciranje.
- upravljanje turističkom destinacijom, te biti u stanju primijeniti konkretne vještine ispitivanja lokalnih resursa na prostoru turističkih destinacija za razvoj turizma,
- pozicioniranje odabrane lokalne turističke destinacije na domaćem i međunarodnom tržištu, kreiranje njenog imidža,

- upravljanje kriznim situacijama, te konkurentnošću i održivošću konkretne turističke destinacije,
- definiše optimalnu marketing strategiju nastupa na domaćem i međunarodnom tržištu, koja će uticati na uspješan plasman roba i usluga a time i na pozitivne efekte poslovanja prvenstveno u proizvodnim, trgovinskim i turističkim organizacijama, a potom i svim drugim, kako malim i srednjim preduzećima, tako i velikim međunarodnim korporacijama, pa i transnacionalnim kompanijama.

Ishodi učenja studijskih smjerova u trogodišnjem trajanju: Menadžment finansija i bankarstva, Menadžment finansija i osiguranja i studijskog smjera u četverogodišnjem trajanju Menadžment finansija, bankarstva i osiguranja omogućavaju studentu da:

- kritički prouči ključne probleme u finansijama, bankarstvu i osiguranju,
- izvrši analizu poslovanja preduzeća u cjelini i pojedinih njegovih dijelova,
- izvrši reviziju finansijskih izvještaja,
- kritički analizira strategiju finansijskih institucija,
- izvrši kreditnu analizu,
- izvrši detaljnu finansijsku analizu putem analize profitabilnosti, likvidnosti i solventnosti, analize investicionih odluka, finansijskih opcija, finansijskih izvještaja i završnog računa,
- demonstrira poznavanje knjigovodstvene metodologije, kontnog okvira, zakonskih okvira i međunarodnog računovodstvenog standarda,
- interpretira računovodstvene izvještaje, organizuje računovodstveni sistem i kreira računovodstvene informacije na različitim nivoima menadžmenta za donošenje poslovnih odluka,
- obavlja poslove upravljanja obrtnim sredstvima, izvrši procjenu poslovnih performansi i projekciju finansijskih potreba,
- efikasno prati i usvaja novine u oblasti finansijskog menadžmenta,
- shvati principe i tipove osiguranja kao odgovor na moguće rizike,
- ovlada računovodstvom kao poslovnim informacionim sistemom i jezikom poslovanja,
- sastavlja značajne izvještaja u oblasti računovodstva, njihove analize, prezentacije i interpretacije različitim korisnicima,
- poznaje, razumije i primjenjuje brojne segmenate kontrole i revizije, obračuna i kontrole poreza,
- primjenjuje brojne privredno finansijske propise,
- povezuje znanja iz različitih oblasti struke i primjenjuje ih u realnom poslovnom okruženju,
- prati promjene i harmonizaciju sa evropskom i svjetskom praksom u oblasti struke.

Ishodi učenja studijskih smjerova u trogodišnjem trajanju: Menadžment logistike i špedicije i studijskih smjerova u četverogodišnjem trajanju: Menadžment logistike i špedicije i osiguranja i Logistika i menadžment saobraćaja su:

- analiza osnovnih promjena u tržišnom, privrednom, ekonomskom i društvenom okruženju i njihov uticaj na transport i logistiku,
- analiza i rješavanje konkretnih transportnih i logističkih problema i izazova, uz upotrebu naučnih metoda, stručnih znanja i vještina,

- predviđanje promjena u poslovanju transportnih i logističkih sistema u tržišnim uslovima i izazovima;
- organizacija transportnih i logističkih procesa primjenom savremenih principa, standarda i procedura,
- upravljanje transportnim i logističkim procesima u relanom vremenu,
- primena novih transportnih tehnologija i logističkih rješenja,
- korišćenje modernih informatičkih i telematskih sistema, osnovnih softverskih aplikacija pri upravljanju transportnim i logističkim procesima i sistemima,
- povezivanje znanja iz različitih oblasti i sposobnost praćenja novina u struci.

Ishodi učenja studijskih smjerova u trogodišnjem trajanju: Menadžment ljudskih resursa i poslovne informatike, Menadžment malih i srednjih preduzeća i studijskog smjera u četverogodišnjem trajanju Menadžment ljudskih resursa su:

- primjenu stečenih znanja i vještina, za samostalno kreiranje i obavljanje poslova vezanih za ljudske resurse, te za rješavanje praktičnih problema iz oblasti menadžmenta ljudskih resursa u najrazličitijim organizacijama,
- kreiranje programa upravljanja ljudskim resursima u preduzećima svih oblika organizovanja, veličina, grana privrede, djelatnosti,
- primjena tehnika planiranja i analize posla,
- privlačenja i selekcije kandidata, razvoj efikasnog sistema praćenja, nagrađivanja i motivacije zaposlenih, pružanje savjetodavnih usluga u vezi sa samoartikulacijom i razvojem karijere,
- uvođenje u posao, socijalizacija i orijentacija zaposlenih, obrazovanje, obuka i razvoj zaposlenih, mjerenje radnog učinka i procjena performansi zaposlenih, zdravlje, bezbjednost i zaštita na radu, osmišljavanje adekvatnog sistema zarada, viškovi, apsentizam i fluktuacija, otpuštanje,
- strateško i poslovno planiranje u malim i srednjim preduzećima,
- upravljanje poslovnim funkcijama u malim i srednjim preduzećima,
- Inovativnost u preduzetništvu kao funkciji razvoja novih prizvoda,
- izrada strategije definisanja rasta malih i srednjih preduzeća,
- izrada strateškog plana, biznis plana, taktičkih planova, operativnih planova.

Ishodi učenja studijskog smjera u trogodišnjem trajanju: Menadžment zaštite na radu i zaštite životne sredine i studijskih smjerova u četverogodišnjem trajanju Ekološki menadžment i Menadžment zaštite na radu su:

- primjena metoda i postupaka prethodne analize rizika u radnoj sredini;
- organizovanje i sprovođenje aktivnosti ocjenjivanja rizika u radnoj sredini;
- mjerenje i kontrolu stanja radne sredine;
- održavanje kvaliteta radne sredine;
- evidentiranje, analizu i interpretaciju podataka o povredama, bolestima, štetama na imovini, efektima na radnu sredinu i rizicima;
- organizovanje i izvještavanje o aktivnostima održavanja bezbjednosti objekata, uređaja i opreme;
- primjenu, dokumentovanje i kontrolu zahtjeva sistema bezbjednosti i zaštite zdravlja i sistema menadžmenta zaštitom radne sredine;
- organizovanje i sprovođenje integracije sistema menadžmenta;
- obrazovanje, obučavanje i razvoj kulture bezbjednosti i zdravlja na radu;

- razumijevanje i promjenu paradigme održivog razvoja i ekonomskih principa zaštite radne sredine;
- razumijevanje etičkih pitanja zaštite radne sredine,
- upravljanje sistemom zaštite radne sredine u organizacijama i lokalnim zajednicama,
- upotrebu informacionih i komunikacionih tehnologija u praćenju novina u struci, u ovladavanju znanjem i uređavanju problema zaštite na radu,
- znanja iz oblasti obrazovanja usluga koja su fokusirana na zaštitu životne sredine,
- osnovna znanja o principima zaštite životne sredine,
- savlađivanjem odgovarajućih sadržaja predmeta student se osposobljava za razumijevanje procesa u životnoj sredini,
- monitoring životne sredine (monitoring imisije) i kontrolu emisije industrijskih otpadnih tokova, kao i uticaja toksičnih supstanci na stanje ekosistema,
- savlađivanjem metoda za obradu otpadnih tokova industrije stiče neophodno znanje za dizajniranje metodologije za kontrolu procesa zagađivanja i remedijacije određenih lokaliteta u životnoj sredini, kao i procesa u postrojenjima za uklanjanje zagađujućih materija i odabir metoda za analizu odgovarajućih zagađujućih materija,
- pored primjene različitih metoda i tehnika za mjerenje i analizu zagađujućih materija, osposobiće se za primenu softvera za obradu podataka radi dobijanja informacija za donošenje mjera u cilju zaštite životne sredine u skladu sa principima održivog razvoja,
- osnovna znanja iz metoda upravljanja životnom sredinom.

KOMPETENCIJE STUDIJSKOG PROGRAMA

IV

Savladavanjem studijskog programa Menadžment, poslovanje i poslovna ekonomija studenti stiču opšte kompetencije i predmetno specifične kompetencije.

Opšte kompetencije koje studenti stiču savladavanjem studijskog programa Menadžment, poslovanje i poslovna ekonomija su:

- sposobnost analize, sinteze i predviđanja rješenja, mogućnosti i posledica njihove primjene,
- sposobnost primjene metoda, postupaka i procesa istraživanja,
- sposobnost kritičkog i samokritičkog mišljenja i pristupa,
- sposobnost za samostalnost i kolegijalnost u profesionalnom obavljanju pojedinačnog zadatka ili zadatka u timu,
- sposobnost jasnog komuniciranja i izlaganja ideja i rešenja,
- razvoj profesionalne etike,
- sposobnost povezivanja znanja iz različitih oblasti struke i njihove primjene u realnom poslovnom okruženju,
- sposobnost rješavanja konkretnih problema iz struke,
- sposobnost praćenja promjena i harmonizacija sa evropskom i svjetskom praksom u oblasti struke.

Specifične kompetencije koje studenti stiču savladavanjem studijskog smjera u trogodišnjem trajanju: Preduzetnički menadžment i studijskih smjerova u četverogodišnjem trajanju: Poslovna ekonomija, Preduzetnička ekonomija i Evropsko poslovanje i ekonomska diplomatija su:

- obavljanje složenih poslova ekonomskog karaktera u privatnim i javnim preduzećima i institucijama,
- aktivno se služiti kvantitativnim metodama i modelima u poslovnom odlučivanju i ispravno vrednovati primjenjivost pojedinih metoda i modela u datim uslovima (rizika i neizvjesnosti) u poslovnom okruženju,
- samostalno pokretati vlastite poduzetničke projekte,
- samostalno pokretati projekte poboljšanja poslovanja unutar postojećih organizacijskih struktura,
- dati svoj doprinos s ekonomskog aspekta pri timskom rješavanju poslovnih problema,
- odgovarajuće djelovati u uslovima različitih rizika i turbulentnosti na tržištu,
- analizirati utjecaj ključnih varijabli iz okruženja na poslovnu perspektivu preduzeća ali i privrede u cjelini,
- sposobnost primijene savremenih metoda i postupaka u organizovanju poslovnih procesa
- sposobnost analize, sinteze i oblikovanja rješenja problema iz područja ekonomije i poslovne ekonomije
- primijeniti makroekonomska znanja u redovnim procesima i reformama nacionalne ekonomije i njenom uključenju u globalne tržišne tokove,
- primijeniti makroekonomska znanja u izradi i funkcioniranju finansijskog (bankarskog, penzijskog, osiguravajućeg) sistema i privrednih subjekata,
- primijeniti mikroekonomsku analizu na sektorsku ekonomiju (obrazovanje, zdravstvo, energetiku, poljoprivredu, saobraćaj....),
- koristiti moderne ekonometrijske softverske programe koji su temelj za proučavanje teorijskih i praktičnih aspekata složenije ekonomske analize privrede,
- razviti sposobnost strateškog razmišljanja i analize putem klaster pristupa
- osposobljenost za analitički rad u preduzećima i finansijskim institucijama, rad u konsultantskim kućama, rad na formulisanju i vođenju projekata, rad na formulisanju ciljeva i mjera ekonomske politike
- osposobljenost za poslove operativnog i strateškog finansijskog menadžmenta u trgovačkim društvima, bankama i drugim finansijskim institucijama, uz poznavanje najnovijih finansijskih proizvoda
- upravljanje proizvodnim, trgovinskim i uslužnim djelatnostima, planiranje asortimana, poslovi malog i srednjeg biznisa, pokretanje i razvijanje poduzetničke ideje, ekonomika poslovanja, planiranje i organiziranje poslovanja, rukovođenje poslovnim, proizvodnim i uslužnim djelatnostima,
- preduzetničko znanje i vještine, menadžerske funkcije, planiranje poslovanja, organizacija, rukovođenje, kontrola poslovanja, poslovno odlučivanje, formiranje cijena, vanjskotrgovinsko poslovanje, pokretanje i razvijanje vlastitog malog biznisa, upravljanje projektima
- razumevanje koncepcije i strategije savremenog istraživanja, kreiranja, planiranja, praćenja i kontrole tržišnog uspeha
- razumevanje koncepata, tehnika i alata koji se koriste u planiranju, organizovanju, vođenju i kontroli međunarodnih poslovnih procesa,

- razumevanje uticaja globalnih, pravnih, sociokulturnih, ekoloških i etičkih uticaja međunarodnog okruženja na poslovanje preduzeća,
- primjena modela odlučivanja u oblasti spoljne politike na specifične situacije
- razumijevanje multidisciplinarne prirode međunarodnih ekonomskih odnosa
- sposobnost da identifikuju, istraže i kritički promisle o svjetskoj politici i evaluiraju rezultate politika
- vještine potrebne za pisanje prijedloga projekta u oblasti međunarodnih i javnih odnosa.

Specifične kompetencije koje studenti stiču savladavanjem studijskih smjerova u trogodišnjem trajanju: Menadžment marketinga, Menadžment trgovine, Menadžment turizma i studijskog smjera u četverogodišnjem trajanju Menadžment marketinga, trgovine i turizma su:

- izrada i implementacija marketinških strategija,
- upravljanje integrisanim marketinškim komunikacijama,
- sposobnost organizovanja, koordinacije, vrednovanja i korišćenja rezultata istraživanja tržišta i marketinga,
- sposobnost rješavanja problema prodaje i nabavke distribucije, razvoja proizvoda, promocije,
- sposobnost snalaženja u rešavanju konkretnih marketing projekata,
- sposobnost timskog rada u okviru marketinških departmana, sposobnost situacione analize i marketinškog planiranja.
- sposobnost komercijalnog pregovaranja,
- vještine tržišnog zastupanja,
- vještine tržišnog posredovanja,
- sposobnosti tržišnog komuniciranja i kreiranja dobrih odnosa sa javnošću,
- prepoznavanje trendova održivog razvoja u turizmu i njihova utjecaja na poslovanje
- strateško planiranje i upravljanje destinacijom, hotelom, turističkom agencijom
- brendiranje turističkih destinacija
- analize doprinosa turizma ukupnoj privredi, doprinosa turizma razvoju lokalne zajednice i uloge lokalne zajednice u unapređenju turizma;

Specifične kompetencije studijskih smjerova u trogodišnjem trajanju: Menadžment finansija i bankarstva, Menadžment finansija i osiguranja i studijskog smjera u četverogodišnjem trajanju: Menadžment finansija, bankarstva i osiguranja omogućavaju studentu:

- poznavanje upravljanja i poslovanja svih oblika bankarskih i parabankarskih organizacija u oblastima poslovnog, komercijalnog, investicionog bankarstva, mikrokreditnog i štedno-kreditnog poslovanja,
- analize bankarskog tržišta i marketinga poslovnog bankarstva,
- analize i vođenja složenih investicionih procesa, poslovanje na tržištu hartija od vrijednosti, te finansiranja uvožno-izvoznih poslova,
- razumijevanje bankarskih, finansijskih i trgovinskih funkcija, tipove finansijskih, bankarskih i trgovačkih poslova i poslovnih operacija, specifičnosti različitih tipova bankarskih, trgovačkih i drugih finansijskih ustanova
- upravljanje bankarskim i finansijskim institucijama i ustanovama, kao i trgovačkim organizacijama i društvima (alati i koncepti), planiranje, kontrola i revizija poslovne organizacije i izradu konsultantskih planova.

- sposobnost vođenja računovodstva, knjiženja poslovnih promjena, izrade bilansa uspjeha i bilansa stanja, organizaciju financijskog računovodstva, poslove menadžerskog računovodstva, poslove revizije poslovanja,
- izrada financijskih izvještaja, računovodstveno praćenje poslovnih promjena, planiranje i analiza poslovanja, budžetsko poslovanje.
- obavljanje svih stručnih zadataka i poslova sa područja finansija, bankarstva i osiguranja unutar pravnog i fiskalnog normativnog okvira te sposobnost za samostalno donošenje relevantnih i meritornih poslovnih odluka u finansijskom upravljanju poslovnim procesima
- obavljanje poslova organizovanja računovodstva, vođenje knjigovodstvene evidencije, donošenje odluka iz oblasti računovodstva i revizije, izradu internih izvještaja za potrebe planiranja, kontrole i revizije, priprema i prezentovanje eksternih izvještaja i njihova eksterna revizija.

Specifične kompetencije koje studenti stiču savladavanjem studijskog smjera u trogodišnjem trajanju: Menadžment logistike i špedicije i studijskih smjerova u četverogodišnjem trajanju: Menadžment logistike i špedicije i osiguranja i Logistika i menadžment saobraćaja su:

- rješavanje konkretnih transportnih i logističkih problema i izazova, uz upotrebu naučnih metoda, stručnih znanja i vještina,
- organizacija transportnih i logističkih procesa primjenom savremenih principa, standarda i procedura,
- projektovanje, organizacija i upravljanje transportnim sistemima
- primena novih transportnih tehnologija i logističkih rješenja,
- planiranje, koordinacija i kontrola transportnih procesa u međunarodnim i nacionalnim robnim tokovima,
- organizacija, posredovanje i izvršenja logističkih operacija uvoznih, izvoznih i tranzitnih robnih tokova,
- organizacija spoljnog i unutrašnjeg transporta, pretovara, skladištenja sirovina i repromaterijala, snabdjevanja i opsluživanja procesa proizvodnje, pakovanja i otpreme gotovih proizvoda industrijskim zonama, sistemima i preduzećima,
- obavljanje poslova skladištenja, pakovanja, prerade, utovara i istovara, transporta i distribucije proizvoda na domaćem i međunarodnom tržištu,
- organizacija kontejnerskog transporta robe, pretovara i skladištenja kontejnera i jedinica intermodalnog transporta,
- obavljanje poslova transportnog osiguranja,
- upravljanje transportnim i skladišnim sistemima i procesima.

Specifične kompetencije koje studenti stiču savladavanjem studijskih smjerova u trogodišnjem trajanju: Menadžment ljudskih resursa i poslovne informatike, Menadžment malih i srednjih preduzeća i studijskog smjera u četverogodišnjem trajanju Menadžment ljudskih resursa su:

- obavljanje upravljačkih i razvojnih projekata i poslova u oblastima vezanim za uspostavljanje sistema razvoja ljudskih resursa u organizaciji,
- oblikovanje, izvođenje i evaluacija politike zapošljavanja,
- razumijevanje uloge javnih institucija i privatnih agencija za zapošljavanje

- kreiranje i implementacija savremenih procedura i procesa vezanih za procese regrutacije i selekcije zaposlenika,
- definisanje performansi svakog radnog mjesta uz primjenu savremenih mehanizama kontrole za monitoring kvaliteta realizacije posla,
- kreiranje dokumenata organizacije koji uređuju internu organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta kroz savremene koncepte analize posla i dizajniranja radnih mjesta,
- razumjeti potrebne sadržajne elemente i način korištenja informacionog sistema za ljudske resurse u različitim tipovima organizacija,
- razumjevanje specifičnog načina upravljanja ljudskim resursima kod realizacije različitih projekata u kontekstu usvajanja i primjene principa timskog rada,
- unapređenje razumijevanja međunarodne i domaće prakse menadžmenta ljudskih resursa i upravljanja znanjem i njenog iskorištavanja za unapređenje menadžmenta ljudskih resursa u organizacijama,
- razumjevanje specifičnog značenja i sadržaja postindustrijskih fenomena kao što su virtualni timovi, kros-kulturalnost, raznolikost (diversity), upravljanje talentima u funkciji unapređenja potencijala ljudskih resursa organizacije,
- sposobnosti implementacije teorijskih koncepata koji odgovaraju problemima povezanim s ljudima u organizaciji i razvoju primjerenih rješenja tih problema, a sve s ciljem uspješnog vođenja organizacija,
- razlikovanje i odabir najprimjerenijih pristupa, modela, procedura i alata kao temelj za optimalno donošenje odluka i implementaciju kvalitetnih rješenja u konkretnom organizacijskom kontekstu upravljanja ljudskim potencijalima,
- praćenje i upravljanje rastom i razvojem preduzeća
- provođenje strateškog planiranja u malim i srednjim poduzećima
- detaljno poznavanje problematike osnivanja malog i srednjeg preduzeća, izrade poslovnog plana, izbora proizvoda /usluga, analize tržišta,
- poznavanje alata menadžerskog računovodstva za procjenu troškova preduzeća
- izrada poslovnog i finansijskog plana preduzeća u skladu s procesima planiranja i kontrole.

Specifične kompetencije koje studenti stiču savladavanjem studijskog smjera u trogodišnjem trajanju: Menadžment zaštite na radu i zaštite životne sredine i studijskih smjerova u četverogodišnjem trajanju Ekološki menadžment i Menadžment zaštite na radu su:

- izgrađena osnovna znanja iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine,
- izgrađena osnovna znanja iz analitike zaštite na radu i životne sredine,
- analiza problema u radnoj sredini,
- predviđanja rješenja i posljedica,
- praktične eksperimentalne vještine i metode za oblast zaštite na radu i zaštite životne sredine,
- sposobnost praktične primjene stečenih znanja u metodama zaštite na radu i zaštite životne sredine,
- ovladavanja metodima, postupcima i procesima identifikacije rizika,
- razvoj kritičkog mišljenja i pristupa,
- primjene znanja u praksi,
- razvoj sposobnosti i vještina komunikacije sa neposrednim i širim okruženjem,
- razvoj profesionalne etike,

- vještinu sakupljanja, procjenjivanja i interpretiranja relevantnih informacija iz zaštite životne sredine,
- sposobnost da formira stručne argumente i sudove uzimajući u obzir naučne, društvene i etičke vrijednosti,
- sposobnost da razumije zadatke u okviru zaštite životne sredine,
- sposobnost da argumentovano formuliše problem iz oblasti zaštite životne sredine,
- sposobnost timskog rada i razmjene ideja i informacija sa ostalim članovima stručnog tima,
- osposobljenost za dalje usavršavanje, a posebno iz zaštite životne sredine,
- saradnja i izmjena informacija sa ostalim članovima stručnog tima iz oblasti tehnologije i drugih nauka,
- osnovne vještine upotrebe računara u zaštiti životne sredine.

V

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

1. Nastavno-naučnom vijeću
odsjeka za menadžment i poslovnu ekonomiju
2. a/a


 Predsjednik Senata

 mr Branimir Grulović